

30 | 2014

®

PETERSEN

ET MAGASIN OM TEGL OG ANSVARLIG ARKITEKTUR

Kolumba-belægningen i sildebensmønster vokser i en blød kurve op ad det vandrette plan, hvor den omdannes til facade med murværk i vildt forbandt. I førstesals højde krummer teglfacaden atter i en kurve og danner – som en gestus mod landskabet – underside af den udkragede terrasse.

STENEN, VINEN OG BJERGET

**TÆT PÅ DEN ITALIENSKE GRÆNSE I SCHWEIZ
HAR VINPRODUCENTEN AGRILORO OPFØRT EN BYGNING,
DER FREMSTÅR SOM VAR DEN HUGGET UD AF BJERGENE OMKRING DEN.**

Vinproduktion befinder sig i et fascinerende krydsfelt mellem landbrug, kultur, videnskab, kunst og velsmagende produkter og øver – vel netop derfor – stor tiltrækning på mange mennesker. Undertegnede er ingen undtagelse, og jeg er derfor meget spændt, da jeg fra Malpensa lufthavn sætter kursen mod Tessin i det sydlige Schweiz. Målet er at besøge vinproducenten Agriloro SA, der siden grundlæggelsen i 1981 flere gange er blevet kåret som Schweiz' bedste vinproducent. Mit besøg skyldes nu især, at Agriloro er flyttet ind i en nyopført bygning, hvis arkitekt, Melanie Stocker fra Stocker Lee Architetti, jeg skal møde.

Efter en times kørsel kommer jeg til byen Mendrisio og Agriloros nye bygning. Som hugget ud af bjergskrånningen toner huset frem og ligner en skulptur, formet i ét materiale, på én gang organisk og skarpkantet. Den hårdtbrændte sten er på paradoksal vis gjort smidig i arkitekternes hænder, og den smyger sig tæt om den skulpturelle bygnings former. Murværkets sortgrå nuancer med et gyldent spil genfindes i markerne, i vinstokkene, i naturstenene i muren langs vejen og i bjergene, der omgiver os.

Landskabet omkring Mendrisio er – fuldt forståeligt – fredet.

Fra kontor og lounge er der adgang til den store, nordøstvendte, udkragede terrasse.

Pladsen, der anvendes til at laste den færdige produktion, har samme udstrækning som den underliggende kælder.

Kolumbas mange nuancer genfindes også i stengærdet langs vejen.

Det perforerede murværk er smukt, praktisk og betyder, at den overdækkede ankomstplads ikke medregnes til det bebyggede areal.

At finde den rigtige sten var da også afgørende for projektets realisering, fortæller Melanie Stocker: »Området omkring Agriloro er fredet, og kultur- og landskabsfredningsmyndighederne krævede, at husets facade ville blive oplevet som integreret i landskabet. I Kolumba har vi fundet en sten, der har den rustikke struktur og de ønskede farver. Og vi fandt også et aflangt format, der gentages i vinmarkernes horisontale linjer.«

På dalsiden af huset er der etableret en stor plads, der anvendes, når de færdige flasker skal lastes på vogne. »Det var vigtigt, at facader og plads havde samme udtryk, og det kunne netop lade sig gøre med Kolumba, hvis hårde brænding gør den velegnet også som belægningssten. Blot blev den til klinkebrug leveret i et lidt kortere format,« fortæller Melanie Stocker. Kolumba-belægningen i sildebensmønster vokser i en blød kurve op ad det vandrette plan, hvor den omdannes til facade med murværk udført i vildt forbandt. I førstesals højde krummer teglfacaden atter i en kurve og danner – som en gestus mod landskabet – underside af den udkragede terrasse.

Moderne vinproduktion involverer en lang række processer – fra presse til fermentering, stabilisering, blanding, raffinering, lagring og fyldning på flasker. Stocker Lee Architetti har formået

at udforme den nye bygning, så den i praksis udgør et logisk, rumligt funktionsdiagram. I kraft af sin placering på en bjergskråning er bygningen gravet ind i terrænet og fremstår derfor i henholdsvis én og to etager. Halvdelen af bygningens i alt 11.500 kvadratmeter findes i kældre i to niveauer, og undervejs i fremstillingen bringes vinen fra det øvre til det nedre plan i huset.

Gæster og medarbejdere – og i september de plukkede druer – ankommer til den side af huset, der vender mod toppen af bjerget. Man kører eller går ind på en overdækket ankomstplads. Her hældes druerne gennem huller i gulvet ned i store ståltanke i den øverste kælder. For at undgå at presse druerne, presses de alene af deres egen vægt uden brug af presse. Ankomstpladsen er åben på langsiden og på kortsiderne skærmet af énstensmure udført i et perforeret mønster. Perforeringen betyder, at pladsens 420 kvadratmeter ikke er blevet medregnet til det bebyggede areal, hvorfor bygningen kunne blive et tilsvarende antal kvadratmeter større. Fra pladsen er der adgang til Agriloros reception og det store kontor, der rummer administration.

Vinproduktion på Agriloros niveau møder stor interesse fra professionelle, men også private. Ejer og producent Meinrad C. Perler modtager derfor mange gæster til vinsmagning og andre ar-

Den første pressedruesaft nydes og vurderes.

Agriloro dyrker 16 røde druesorter og 11 hvide.

De specialfremstillede døre og vinduesindfatninger i anodiseret aluminium har den samme gyldne farve, der anes i murværket.

Den dekorative perforering af murværket mod den nord østvendte plads giver mulighed for ventilation.

rangementer. Bygningen er indrettet med køkken og en stor lounge, der kan fungere til spising, vinsmagning og konferencer. Her har Stocker Lee Architetti tegnet det store bord, der udfoldet fungerer som spise- og conferencebord og som nedklappet er velegnet til receptioner og buffet-servering. Fra opholdsrum og kontor træder man ud på den lange, overdækkede terrasse, hvor man i frisk luft kan nyde den formidable udsigt til dal og bjerge.

En times tid er gået. Jeg har oplevet bygningen på afstand, været rundt i alle kroge og er fyldt med visuelle og sanselige indtryk. I sit ydre formsprog er Agriloros nye bygning markant, original og moderne. Og med sin nænsomme placering og naturlige materialer i harmoni med sine omgivelser. Tættere på møder man en række detaljer løst med stor indlevelse. Murværkets varierede mønstre og forbandter bidrager til den stoflige udstråling. Dør- og vinduesindfatninger udført i anodiseret aluminium i præcis samme gyldne farve, der anes i murværket, medvirker til oplevelsen af kompositorisk helhed. I de to kældre, hvor vinen gærer og modnes, har arkitekterne

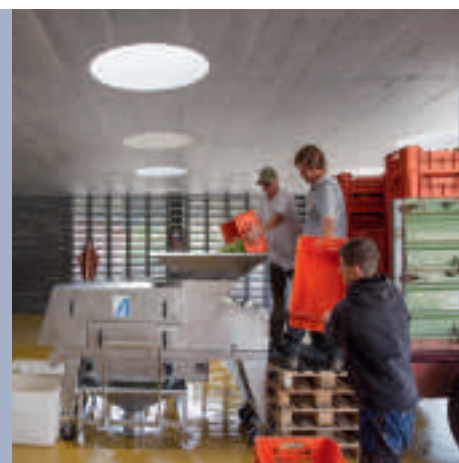
ladet vægge og gulve indfarve i smukke, henholdsvis gule og rødlige lasurfarver. Dermed har Stocker Lee Architetti formået at tilføje også de industrielle afsnit den poesi og identitet, der karakteriserer den øvrige bygning.

Den første druehøst ankommer til Agriloro.

Druerne hældes via trakte til beholdere i kælderen.

Druerne presses af egen vægt uden brug af presse.

Gæring foregår i store ståltanke i øverste kælder.

Betongulvet på den overdækkede plads og i de to kældre er udført i forskellige lasurfarver.

Kolumbas længde på 58 cm giver muligheder for et mønster i murværket, som ikke kan imødekommes af en almindelig mursten.

Agriloro SA, Mendrisio, Schweiz

Bygherre: Meinrad C. Perler

Arkitekt: Stocker Lee Architetti, Mendrisio

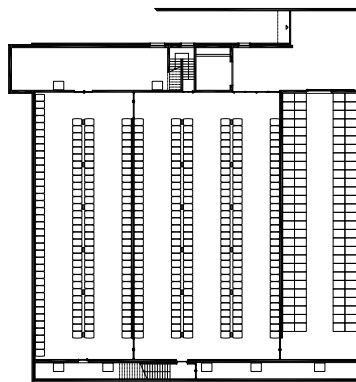
Byggeledelse: Ferruccio Robbiani SA, Mendrisio

Ingeniør: De Giorgi & Partners, Muralto

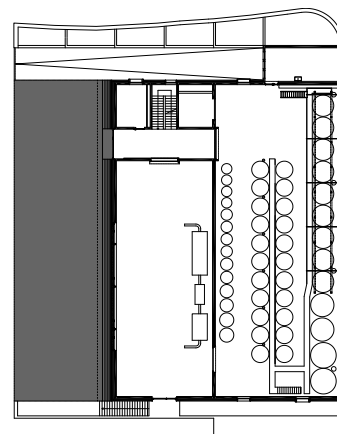
Sten: K58

Tekst: Ida Præstegaard, arkitekt

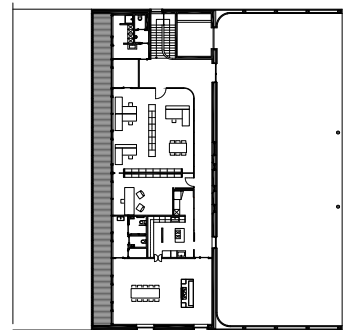
Fotograf: Paul Kozlowski

Øverste kælder.

Stueplan.

Førstesals plan.

Vinen modnes i egetræsfade i den nedre kælder.

De færdigpakkede kasser er klar til afhentning.

Arkitekt Melanie Stocker.

Louiselund

Bygherre: DAB/HAB og Hørsholm Kommune

Arkitekt: Lundgaard & Tranberg Arkitekter A/S

Hovedentreprenør: Sigma Entreprise A/S

Totalrådgiver: Lundgaard & Tranberg Arkitekter A/S

Ingeniør: Moe & Brødsgaard

Landskabsarkitekt: Marianne Levinsen Landskab APS

Sten: D71

Tekst: Thomas Bo Jensen, lektor, arkitekt maa, Ph.D.

Stenenes nuancer, der spænder fra hvidt til det lyst gullige, grønlig og okkergule, genfindes i englandskabets vegetation. Foto: Jens Lindhe

Her er murstenene ikke bare mursten. De er som »strømme af energi«, der løber fra morænemarkens bløde kurver gennem hver enkelt sten og videre gennem facadernes marmorerede og forskudte flader til husenes kantede konturer og sammenhænge. Landskabet er på den måde med hele vejen, ikke blot som et bebyggelsesareal, man organiserer nogle huse på, men som en form for »indlejring«, hvor bygningerne opleves som en fortsættelse eller en forstærkning af landskabets iboende kvaliteter. Murstenene bliver i den forstand en slags »formidler mellem landskab og bygninger«. Ordene er Lene Tranbergs. De falder eftertænksomt, men præcist, på den ustabile telefonforbindelse, mens jeg bevæger mig af sted til Louiselund. Bebyggelsen ligger tæt ved Kokkedal Station, der hvor alleen, der leder mod skoven og det idylliske område ved Kokkedal slot, har sit udspring. Her har et vildt engareal med naturligt trådte stier blot ligget og ventet på politisk vilje til et bygningsmæssigt indgreb af en art.

Heldigvis er det ikke de kedsommelige 1960'ers betonblokke ved stationen, der har dannet udgangspunkt for Louiselunds udformning. Arkitekterne har i stedet været optaget af landskabets

NÆNSOM INDLEJRING

LOUISELUND BEBYGGELSEN TILPASSER SIG FORBILLEDLIGT NATUREN OG DE MENNESKER, DER SKAL HAVE DERES DAGLIGE LIV PÅ STEDET. DEN RUMMER SAMTIDIG ET NYTÆNKENDE OG LEVENDE MURVÆRK, DER ER LANGT MERE END BLOT EN NØDVENDIG FACADE.

Murværket i facaderne er udført med forskudte lag og linjer i et varieret og asymmetrisk mønster. Foto: Anders Sune Berg

»Her er murstenene ikke bare mursten. De er som 'strømme af energi', der løber fra morænemarkens bløde kurver gennem hver enkelt sten og videre gennem facadernes marmorerede og forskudte flader til husenes kantede konturer og sammenhænge.«
Arkitekt Lene Tranberg

Det nye plejecenter er nænsomt placeret på grunden og indpasser sig i morænelandskabets faldende terræn. Foto: Jens Lindhe

nuancer og topografi. Bebyggelsen er anlagt på en sydvestvendt skråning, hvor de enkelte bygninger som perler på et cirkelfragment, presser sig ind i landskabet. Bygningerne ordner sig alle omkring det, arkitekterne kalder »en rekreativ landsbygade«, hvor selve centerbebyggelsen danner ryg mod alleen mod nord. Plejeboligerne 'vifter' sig nedad den sydvestvendte skråning, og ældreboligerne grupperer sig som lidt højere punkthuse ved gadens afslutning mod øst. Der er en vis løshed i placeringerne, som synes mere topografisk begrundet end formalistisk. Der er også en pæn afstand imellem husene, hvilket gør gaderummet til en mere inkluderende fælleszone, frem for blot en praktisk transportkorridor. Om dette siger Lene Tranberg: »Det har været vigtigt for os, at landskabet får lov til at strømme ind gennem bebyggelsen. At bebyggelsen lever gennem landskabet. Det skal have karakter af indlejring, fremfor placering.«

Louiselund synes i det hele taget at udstråle stor empati med den særlige livssituation, man har som plejehjemsgæst eller -beboer. Et plejehjem behøver ikke at være et sted, hvor man vægter sig ved at skulle tilbringe sine sidste år, fordi der i højere grad er tænkt på rationelle plan-

Situationsplan

Snit i bebyggelsen

Det er en arkitektonisk bærende idé, at landskabet får lov til at strømme ind gennem bebyggelsen, og at bygningerne opleves som en forstærkning af landskabets kvaliteter. Det er derfor væsentligt, at de murede facader løber ned i terrænet uden sokkel. Foto: Jens Lindhe

diagrammer end på levende, tillokkende rumligheder. Denne tilgang synes ligeledes at ligge til grund for udformningen af murstensfacaderne. De forskudte lag og linjer danner et varieret og asymmetrisk mønster, der bryder med det mere konforme dør- og vinduessystem, som en sådan bygningstype normalt er domineret af. Det resulterer som oftest i nogle ret kedsommelige, flade facader, hvor alt ligger i samme plan, og hvor bygningens identitet afhænger af vinduernes placeringer og murstenens stofflighed. Her er der langt mere på færde. Det er, som om murstenene nægter blot at være tapet. De vil stå ved deres tredimensionalitet og spille med på facadernes komposition. Det er der kommet nogle ret energiske facader ud af, som uden at være overlæssede eller anstrengt moderne er både levende og smukke. Det levende gives af lagenes mønsterdannelse, som er så tilpas uensartet, at man ikke umiddelbart kan afkode systemet. (For nørden er der noget tiltrækkende ved dette, fordi der bliver ved med at dukke nye varianter af systemet op, afhængig af bygningslængder og -højder. For den almindelige gæst, der ikke tænker så meget på mursten, antager jeg, at det blot er med til at gøre bygningerne indbydende).

Det smukke på sin side kommer af stenenes nuancer, der går fra helt hvidt til det lyst gullige, grønlig og okkergule med stænk af forbrændte pletter. Kombineret med det ubehandlede teaktræ, som indrammer alle vinduer og døre, fremkommer en yderst velafstemt stofflig helhed, der kan være sit bløde, velklingende navn, Louiselund, bekendt.

KOLUMBA I NYE FORMER

ET NYT TEGLPRODUKT TIL FACADEBEKLÆDNING ER RESULTATET AF ET FRUGTBART SAMARBEJDE MELLEM NYTÆNKENDE ARKITEKTER OG PETERSEN TEGL.

Murstenen er uden tvivl det menneskeskabte byggemateriale, der har ændret sig mindst gennem tiden. Med anvendelse af ler og vand formede og brændte man de første mursten i Mesopotanien cirka 3000 år før vor tidsregning. I Danmark fremstillede vi de første mursten omkring år 1160.

Lige siden har vi fremstillet mursten med de samme ingredienser og i de samme rektangulære former. Det er dermed ikke produktudvikling, der har præget murstenens historie. Så meget desto mere interessant, når murstenen antager nye former, som netop Kolumba tag- og facadetegl er et eksempel på.

Når et nyt produkt inden for byggeri for alvor slår an, er det i langt de fleste tilfælde skabt i samarbejde med arkitekter, der har fået ideen til et nyt produkt udledt af en problemstilling i et specifikt projekt. Og det er netop kernen i denne historie.

VILLA I BERGEN AAN ZEE

I 2009 opførte Jetty og Maarten Min deres eget hus i Bergen aan Zee i Holland. Huset ligger i klitterne 300 meter fra stranden i en voldsom og storslået natur. Bygningens form er rundet efter vindforholdene, og huset vender ryggen mod vest, hvorfra vinden er mest voldsom. Som konsekvens af den rundede bygningskrop var det oplagt, at lade bygningen omslutte af bare ét materiale – som i farver og stofflighed skulle være i pagt med den omgivende natur. Jetty Min overvejede både zink, kobber og træ, men som projektet skred frem, opstod tanken om at anvende Kolumba. Det forekom oplagt, at husets ydre hud – stenene – føjede sig om konstruktionen på en anderledes måde end traditionelt murværk, og ideen opstod at ændre stenen.

Petersen Tegl var helt med på arkitekternes tanker, og sammen videreudviklede de en version af Kolumba – på basis af K48 – der kunne

Jetty og Maarten Min udviklede den nye sten til beklædning af deres eget hus i Bergen aan Zee.

I lighed med Kolumba fås den nye sten i en lang række varianter med hensyn til struktur og farver.

Jetty og Maarten Min valgte udelukkende naturlige materialer til deres hus i det nordlige Holland. De rødbrune nuancer og ru overflade i teglstenen genfindes i barken på fyrretræerne.

monteres på højkant, så hele bygningen kunne omsluttet af det samme materiale. Den nye sten blev 62 mm bredere end Kolumba og blev udført med en fordybning på den indvendige side, som muliggør fastgørelse til den bagvedliggende trækonstruktion.

SORØ MUSEUM

De danske arkitekter, Lundgaard & Tranberg, har i en årrække arbejdet med ideen om at anvende tegl efter shingel-princippet. Da de i 2009 vandt konkurrencen om Sorø Kunstmuseum, valgte de at genoptage temaet. Museet ligger midt i en gammel købstad omgivet af flere hundrede år gamle murede huse med tegltage. Arkitekterne ønskede, at det nye hus skulle fortolke de kendte former og materialer i et moderne udtryk, og løsningen blev at videreudvikle Kolumba tag- og facadetegl. De nye bygninger er formmæssigt markante og

klare. Ved at anvende det samme materiale på tag og facader vokser betydningen af bygningsformen – beklædningen glider hele vejen rundt om figuren og samler den. Arkitekterne bearbejdede tilslutningerne med stor præcision, som derfor på smukkeste vis står både i kontrast til – og optager upræcisionen i – de håndlavede tegl. For at imødegå evt. hærværk videreudviklede Lundgaard & Tranberg fæstningsprincippet i stenen, så alle krav vedr. vandalsikkerhed opfyldes.

Siden færdiggørelsen af de to projekter i Holland og Danmark, har interessen for Kolumba tag- og facadetegl været støt stigende. Produktet indgår i en række projekter, og siden 2013 har Kolumba tag- og facadetegl været en del af Petersens sortiment.

Den nye tilbygning til Sorø Museum er volumenmæssigt tilpasset provinsbyens huse. Sorø er en teglby, og Lundgaard & Tranberg nyfortolkede anvendelsen af tegl til museet.

Lundgaard og Tranberg bearbejdede tilslutningerne i bygningen således, at hjørner og gavle fremstår helt præcise på trods af upræcisionen i de enkelte teglsten.

FAKTA OM KOLUMBA TAG- OG FACADETEGL

Kolumba tag- og facadetegl er et nyt teglprodukt, der bibringer en bygning et markant og moderne facadeudtryk, samtidigt med at alle de kendte fordele ved tegl er tilstede. I kraft af strukturen i de håndlavede sten opnår bygningen et smukt og rustikt facadeudtryk.

I lighed med Kolumba fremstilles Kolumba tag- og facadetegl i hånden ved hjælp af træforme. Der anvendes forskellige kombinationer af engelsk, tysk og dansk ler til stenen, der brændes ved meget høje temperaturer. Arkitekt

og bygherre kan vælge præcis den ler, struktur og det udtryk i stenen, der er optimalt for den pågældende opgave.

Kolumba tag- og facadetegl fås i to størrelser, nemlig 528mm x 170mm x 37mm og en lidt bredere udgave på 528mm x 240mm x 37mm.

Montage af den nye sten er yderst lavteknologisk og refererer til traditionel montage af vingetegl, som vi har været bekendte med i århundreder. Teglet fæstnes til en bagvedliggende konstruktion, der sikrer, at teglene ligger

præcist på fladen og omkring bygningens hjørner. Teglene kan ikke blæse af eller fjernes manuelt, og løsningen er derfor vandalsikker. Montagen er enkel, hurtig og vejrligsuafhængig.

Kolumba tag- og facadetegl kan recycles og kan derfor betegnes som et særdeles bæredygtigt produkt. Med det rigtige værktøj er teglene enkle at demontere, uden at de går i stykker, og de kan genbruges et uendeligt antal gange.

Traditionelt murværk er vedligeholdelsesfrit bortset fra fugerne, som efter en vis årrække

skal eftergås. Kolumba tag- og facadetegl er uden fuger og derfor 100% vedligeholdelsesfri. En facade af Kolumba tag- og facadetegl udføres i sagens natur uden dilationsfuger, som kan være et skæmmende element i en muret facade. Facader af Kolumba tag- og facadetegl er vandafvisende og optager et minimum af fugt.

Kolumba er karakteriseret ved sine fire ligeværdige facader og varierende overflader. Alle sten er individuelt præget af håndstrygerens tommelfinger.

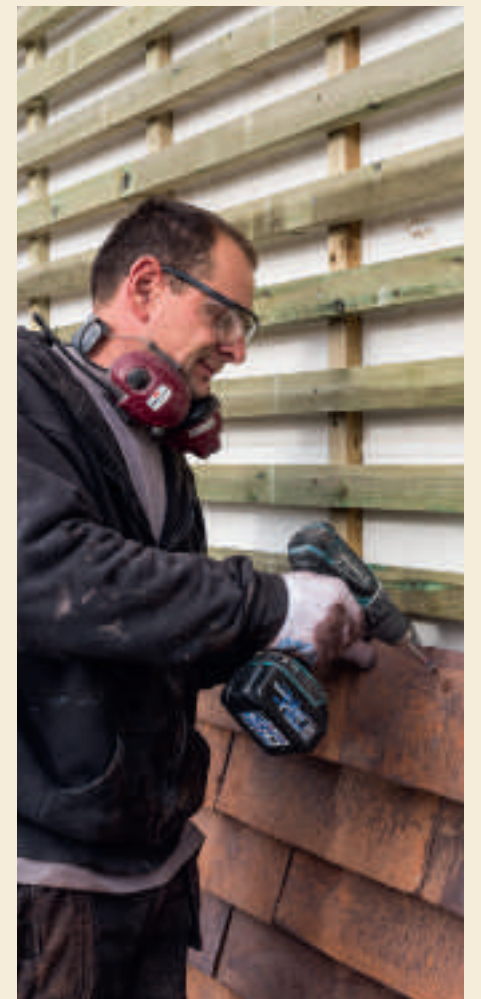
En lerklump hældes i en våd form. Leret trykkes ud, og det overskydende materiale stryges af. Når håndstrygeren hæver formen, glider den formede lerklump, med vand som glidemiddel, fri og efterlades på en plade.

Den nye sten er nem at demontere og genanvende – og kan derfor betegnes som et bæredygtigt produkt.

Tegnestuen Mangor og Nagel renoverer det almene boligbyggeri, Sydhavnen, i Slagelse, hvor de traditionelle murstensfacader udskiftes med den nye tag- og facadesten.

I byggeriet i Slagelse fæstnes den nye tag- og facadetegl til en bagvedliggende trækonstruktion.

Zecc Arkitekten udnyttede det lange stenformat til at afslutte skorstenene med et raffineret filigran-murværk.

Arkitekt og bygherre valgte den samme Kolumbasten til terrasserne som til facader og tag.

skåret skarpt

HUSET I GROENEGAN ER NÆNSOMT INDPASSET I LANDSKABET. PÅ EN GRÅ VINTERDAG FALDER DET NÆRMEST I ÉT MED NATUREN OG GØR UMIDDELBART IKKE STORT VÆSEN AF SIG. MEN VED NÆRMERE EFTERSYN OPDAGER MAN EN SÆREGENHED I FORMGIVNING, DETALJER OG MATERIALER.

Ideen om at bygge et nyt hus opstod, da Janna og Rob Plijnaar traf beslutningen om at flytte ud af byen. Grunden havde de fundet i Groenekan, en landsby ved Utrecht, og ønsket var et hus på 300 m² plus fuld kælder. Udfordringen var så at finde det hus, der skulle bygges. Første afsæt var en løsning med et færdighus, men i deres søgen efter sådan et, faldt de over Zecc Architecten, hvor Marnix van der Meer blev arkitekt på projektet.

Huset er opført som to sammenskudte volumener, der står som skarpe klodser helt iklædt mørk tegl. Derudover er der bygget et separat annek i samme formsprog. Hovedhusets to bygningskroppe har forskellige taghøjder, hvor den lavere danner overgang til en tilstødende landzone, hvor der kun må bygges i én etage.

Bærende for projektet var ønsket om et monolitisk udtryk. Dette henledte opmærksomhe-

den på Petersen Tegl, hvor man i Kolumba produktlinjen kunne producere stenen der kunne anvendes både på facadene og lægges på det flade tag. Bygherren besøgte Broager med van der Meer for at se på farver og traf beslutning om Kolumba K60.

Huset er overbevisende. Stenene smyger sig omkring alle hjørner, ind på alle flader i vindueslysningerne, op over taget og videre ud som belægninger på to opholdsterrasser. Som ankerpunkter står skorstenene op fra tagryggene og følges langs siderne af lodrette slidser i murværket med ilagte bånd af Kolumbasten, der ligeledes virker som dilatationsfuger. Øverst opløses skorstenspiberne i et filigran-murværk, der tillader gennemkig og opbløder overgangen til himlen.

Tagrenderne er bygget ned i tagfoden, så de skjules. Hele vejen rundt er bygningerne befriet for nedløbsrør, da vandet bortledes ad

Det mørke murværk, der omslutter hus og annek, brydes udelukkende af facadepartier af hvidlakeret træværk. I villaen markerer træværket hovedindgangen.

indvendige rør. Inddækningerne langs tagkanterne er udført i bruntonet bly og falder helt ind i det homogene murværksbillede.

Til huset blev der produceret 11.040 standard Kolumba K60 sten, mens der blev specialfremstillet 1070 helt flade tagsten, som en videreudvikling af tag-facadestenen fra Min2s Dune House i Bergen aan Zee. Hertil kom 1.271 specialsten til hjørner, vinduesnicher, sålbænke samt overliggere. Alle i farve og struktur nøjagtig som K60 og allesammen håndlavet.

Det skulle vise sig lettere at beslutte valget af mursten end at enes om, hvilken fuger man skulle lægge stenene i, fortæller van der Meer. Men resultatet blev en mørk, brun mørtel med liggefugerne trukket tilbage og de lodrette studs-fuger i flugt med de mørke sten.

I kontrast til det mørke murværk er villaens indre lyst – hvide vægge, lysegrå gulvklinker og enkelte flader af egetræ. Det lyse viser sig

i husets og anneksets ydre i form af stedvise partier af hvidlakeret træ, der indrammer døre og vinduer.

Det var svært for bygherren at tage beslutningen om at flytte ud af byen. Deres betingelse var, at det hus de skulle flytte til, skulle være i særklasse, en udfordring Zecc Architecten fik til opgave at løse. Og det førte til et ikke helt almindeligt hus, der i starten vakte interesse i nabolaget. Da huset stod færdigt, oplevede Janna Plijnaar at skulle åbne hoveddøren for børn, der simpelthen måtte ind og se det nye hus.

Men hvad siger bygherren selv? De elsker huset. Med Janna og Rob Plijnaars ord: "Ferien starter, når vi kommer hjem – og det føles som at have ferie hver dag i huset."

I samarbejde med Petersen Tegl udviklede arkitekterne en special flad sten til taget udført i samme ler som facadestenen.

Villa i Groenekan

Bygherre: Janna og Rob Plijnaar

Arkitekt: Zecc Architecten BV, Utrecht

Entreprenør: Bouwbedrijf Van Rhenen, Driebergen

Ingeniør: Pieters Bouwtechniek

Sten anvendt i facader: Kolumba K60.

Specialproduktion af flade tagsten videreudviklet af Kolumba tag- og facadetegl. Specialsten til hjørner, vinduesnicher, sølbænke og overliggere.

Tekst: Peter Zinck, arkitekt maa

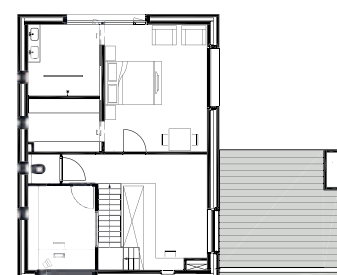
Fotograf: Paul Kozlowski

Efter en del eksperimentering blev der valgt en mørkebrun mørtel til fugerne, der står flot til den sortbrune Kolumbasten med beige farvespil.

Stueplan

Førstesalsplan

MED UDSIGT TIL HAVNEN

NYT TRAPPEANLÆG I HAFENCITY
FORMIDLER NIVEAUFORSKEL OG
INDBYDER SAMTIDIGT TIL AT
MAN SLÅR SIG NED.

Lohseparken i Hamborg er så småt ved at tage form som Hafencitys nye »Central Park«, og i sensommeren 2013 stod de første delafsnit færdige. Parkens sydlige del, hvor det kommende Hafencity Universitet er under opførelse, danner parkens begyndelse og er tillige bindeled til den nye bydel ved Hafencitys største havnebassin, Baakenhafen.

Der er en niveauforskel på tre meter mellem den centralt beliggende plads i Baakenhafen og havnepromenaden. Vogt Landschaftsarchitekten, der er ansvarlige for områdets landskabelige behandling, har skabt adgang mellem de to planer ved hjælp af et stort trappeanlæg med særlige siddetrin, der gør det attraktivt at opholde sig ved kajen.

Med reference til områdets mange murede facader var det oplagt at vælge en belægning i brændt ler. Det var vigtigt, at trappeanlægget kom til at fremstå som noget særligt, og samtidig skulle dets belægning være 100% modstandsdygtig over for vand. Resultatet blev en belægning i Kolumba – K43 – der med sin robuste struktur og sit fine farvespil skaber en særlig karakter og tillige danner smuk kontrast til bolværkets vægge af upudset beton. I sin helhed danner anlægget en tydelig optakt til Lohseparken – og inviterer samtidig til, at man slår sig ned.

Trappeanlæg i HafenCity, Hamburg

Bygherre: HafenCity Hamburg GmbH

Arkitekter: Vogt Landschaftsarchitekten AG, Zürich

Entreprenør: Zum Felde GmbH, Hamburg

Sten: K43

Tekst: Ida Præstegaard, arkitekt

Fotograf: Anders Sune Berg

Det var oplagt at vælge en belægning i brændt ler, da så mange af bygningerne i havneområdet har murede facader.

< Den 58 cm lange Kolumba har et ideelt format som belægningsten til det 40 meter brede trappeanlæg.

> Trappen optager en niveauforskel på tre meter mellem den centrale plads, Baakenhafen, og havnepromenaden.

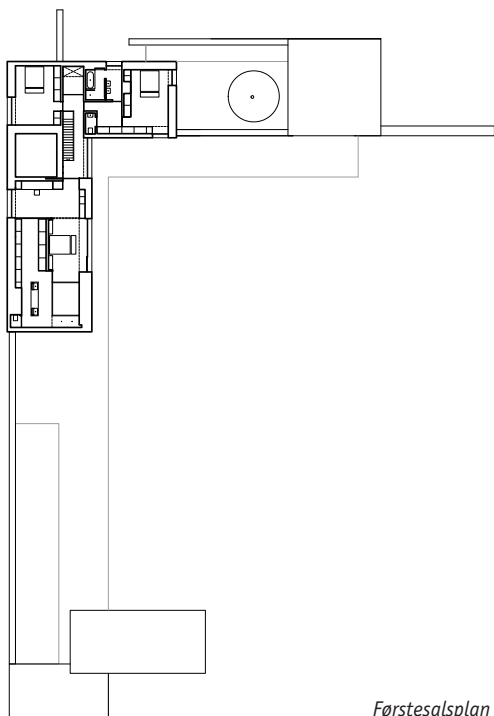

EN ARKITEKTS PASSION FOR MATERIALER

FOR ARKITEKT VINCENT VAN DUYSSEN ER DET AFGØRENDE, AT DE MATERIALER, HAN VÆLGER TIL SINE HUSE, BESIDDER NATURLIGHED OG KVALITET.

De rolige og enkelt proportionerede facader opnår stor plasticitet i kraft af de håndlavede, rustikke mursten.

Førstesalsplan

I følge den belgiske arkitekt Vincent Van Duysen er design og udførelse uadskillelige sider af et byggeprojekt. Detaljer og materialevalg er præcis lige så vigtige for det færdige resultat som den overordnede idé.

Den indstilling vil mange arkitekter nikke genkendende til. Forskellen er blot, at Vincent van Duysen gennem hele sit virke har været i stand til at efterleve sin overbevisning. Han har altid arbejdet sammen med bygherrer, der har ladet ham bevare kontrollen over projektet – inkl. projektering og valg af materialer – indtil huset står færdigt.

Efter uddannelsen på Higher Institute of Architecture Sint-Lucas i Gent var Van Duysens første opgaver i begyndelsen af 90'erne at opføre og indrette forretninger og boliger i og omkring Antwerpen. Siden da er projekternes geografiske spændvidde forøget betragteligt. Bygherrer fra hele verden har gennem flere år opsøgt Van Duysen med opgaver, der spænder fra enfamiliehuse til store bolig-, kontor-, og forretningskomplekser. Og hans signatur aflæses tydeligt i dem alle. Projekterne er aldrig effektsøgende eller højtråbende. Uanset funktion og størrelse udtrykker de hans evne til at omdanne en idé til helstøbt arkitektur – karakteriseret ved arkitektonisk afdæm-

pede udtryk og rumlig harmoni. Foruden en meget høj kvalitet i materialer og detaljering.

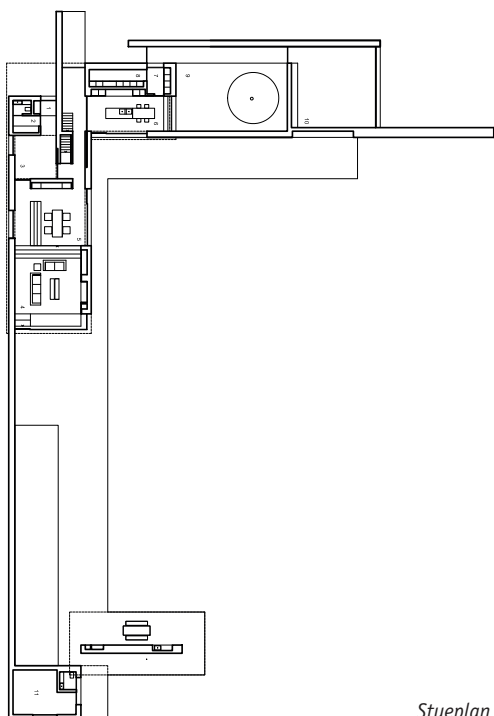
Karakteristikken gælder i høj grad en villa fra 2011 i Sint-Martens-Latem, Belgien, der ligger i et boligområde med frodige haver og veje beplantet med store aske-, ege-, og ahorntræer.

Opgaven bestod i at skabe en bolig, der dels ville glide smukt ind i de landskabelige omgivelser, dels danne helhed med og sikre privathed i haverummet. Med enkle og stærke greb er alle ønsker imødekommet.

Den L-formede villa er placeret i hjørnet af grunden, hvorved selve huset danner en effektiv beskyttelse mod indkik i den sydvendte have. Relationen mellem hus og have opstår blandt andet i kraft af mure, der udgår fra begge længer i hele grundens udstrækning. Den nordvestlige mur løber parallelt med den lange, smalle swimmingpool og afsluttes af et poolhus som et smukt point de vue. Den nordøstlige mur danner væggen i et gårdrum placeret i forlængelse af køkkenet.

Huset fremstår moderne og enkelt, nærmest monolitisk udformet af rektangulære volumener, der skyder sig ind i hinanden. Facaderne er velproportionerede og nøgterne med vinduespartier konsekvent placeret tilbagetrukket i muren. Hu-

Vincent van Duysen valgte en facadesten, han holder specielt meget af i Petersens sortiment. Den har et vekslende farvespil i kølige, lyse, gråblå nuancer med strejf af grønne toner.

Stueplan

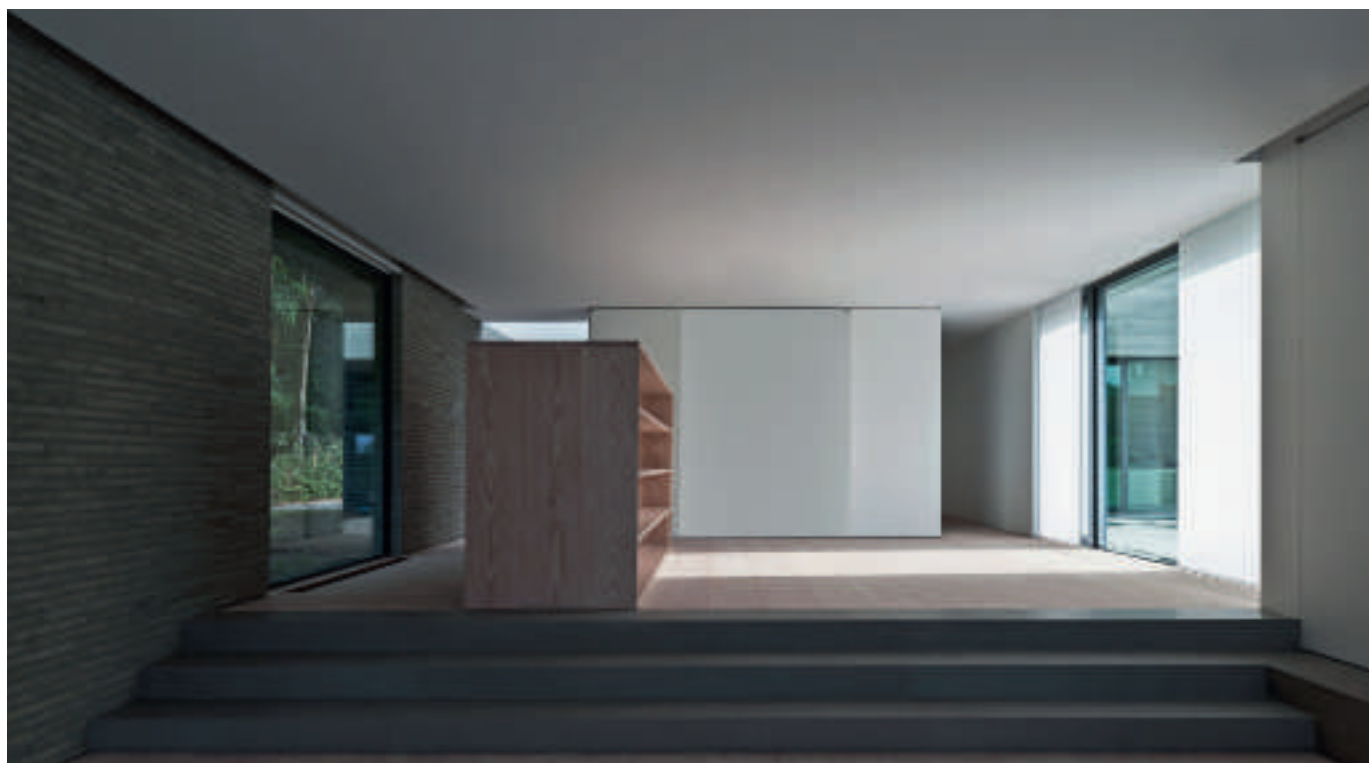

Den nordvestlige mur spejler sig i den lange, smalle swimmingpool og afsluttes af et poolhus.

sets plan er harmonisk med funktioner anlagt logisk i forhold til hinanden. Fra hovedindgangen træder man ind i den dramatiske flotte hall med ovenlys og herfra videre ind i spisestue og stue, der står i åben forbindelse. Køkken og bryggers findes i husets nordøstlige længe. Store glaspartier kan skydes helt til side og giver adgang til terrasserne med overflader i glat beton, hvori der er nedfældet store rektangulære partier af Dinesen egeplanker.

Siden sine allerførste projekter har Vincent Van Duysen arbejdet tæt sammen med producenter, der kan honorere hans høje krav til materialer og håndværksmæssig fremstilling. I Petersen Tegl har han fundet et teglværk, der deler hans passion for håndlavede sten. Og i Kolumba har han fundet det naturlige, rustikke udtryk og de proportioner, han ønsker i sine mursten. Til facader og havemure i villaen i Sint-Martens-Latem har han valgt K51, der i kraft af sin ujævne struktur giver huset et tilhørsforhold til have og vegetation, samtidig med at stenens lysegrå nuancer lader murværket fremstå som en smuk og kølig kontrast til omgivelserne.

I lighed med de fleste øvrige rum – og på terrassen – er der lagt Dinesen egetræsgulve i den forsænkede stue.

Husets placering i hjørnet af grunden og murene i hele havens udstrækning yder en effektiv beskyttelse mod indkik.

Villa i Sint-Martens-Latem, Belgien

Bygherre: Privat

Arkitekt: Vincent Van Duysen Architects

Entreprenør: Dedeyne Construct

Ingeniør: Ingenieursbureau Fraeye & Partners

Landskabsarkitekt: Wannyn Tuinaanleg

Sten: K51

Tekst: Ida Præstegaard, arkitekt

Fotograf: Koen Van Damme

VÆRDIGHED I UDTRYK OG FUNKTION

I KRAFT AF SIN ARKITEKTUR OG VELFUNKERENDE PLANLØSNING, LØSER ET NYT RETSPSYKIATRISK HOSPITAL VED VÄNERSBORG EN RÆKKE FUNKTIONELLE UDFORDRINGER.

Der er anvendt i alt seks forskellige farver mursten til facaderne for at modvirke institutionspræg og for at give bygningerne et individuelt udtryk.

Når man nærmer sig lysningen i birkeskoven, hvor det nye hospital, Brinkåsen, ligger, fornemmer man ikke anlæggets cirkulære plan. I stedet oplever man, hvor smukt de rektangulært formede huse i forskellige farver kulbrændt tegl skyder sig ind mellem hinanden.

Tættere på ledes man naturligt hen til hovedindgangen i anlæggets højeste bygning, der rummer modtagelse og diverse kontorer. Man passerer receptionen, og ude på den anden side af huset ser man cirkelformen og fatter, hvor begavet, enkelt og værdigt den løser en række funktionelle problemstillinger i et psykiatrisk hospital. Intet sted møder øjet tegn på, at man befinder sig i en behandlingsinstitution.

Sjögren Arkitekter fik opgaven at tegne det nye hospital i Vänersborg i 2006. Hospitalet skulle huse 80 fastboende patienter, hvoraf halvdelen er dømt efter retspsykiatrisk lov og derfor ikke må færdes frit på hospitalet eller forlade det. Arkitekterne indledte det tætte samarbejde med bygherren ved at skrive hospitalsprogrammet. Senere projekterede de, førte opsyn, indrettede og valgte materialer og medvirkede til valg af kunst til byggeriet, der stod færdigt i 2011.

Hospitalet er organiseret ud fra ønsket om at give patienterne smukke og optimalt respektfulde rammer. Ideen er at etablere et samfund i samfundet, som skaber forudsætning for, at patienterne kan føre en så normal tilværelse som muligt. Det er

dokumenteret, at patienter derved bliver hurtigere raske og er kortere tid indlagt. Den sympatiske tanke er derfor også båret af økonomisk fornuft.

Anlægget er formet som en cirkel rundt om en indre park, hvor en del af det eksisterende klippeterræn og beplantning er bevaret. Afhængig af sygdomstilstand kan patienterne færdes frit i parken. Fjorten lige brede bygningskroppe i forskellige højder stråler ud fra cirkelslaget. Husene er bundet sammen af glasgange, der udgør den nødvendige grænse mod omverdenen, hvorfor mure og pigtråd er undgået. Husene er udformet med et atrium med træer, planter, borde og bænke, så alle patienter har mulighed for at gå fra deres værelser ud i frisk luft uden at være

Alle hospitalets bygninger vender ud mod den store cirkelformede park, hvor klipper og en del af den oprindelige vegetation er bevaret.

Brinkåsen, Psykiatrisk hospital i Vänersborg, Sverige

Bygherre: Västfastigheter, Västra Götlandsregionen

Arkitekt: Sjögren Arkitekter AB

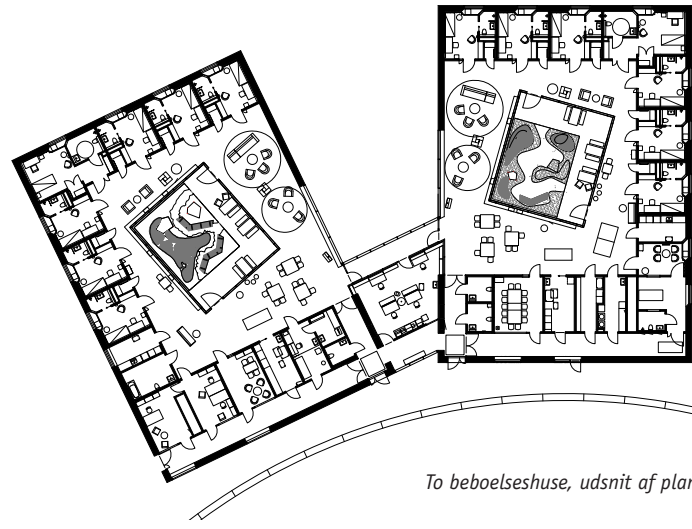
Bygningsentreprenør: PEAB

Landskabsarkitekter: Algren & Bruun Landskabsarkitekter

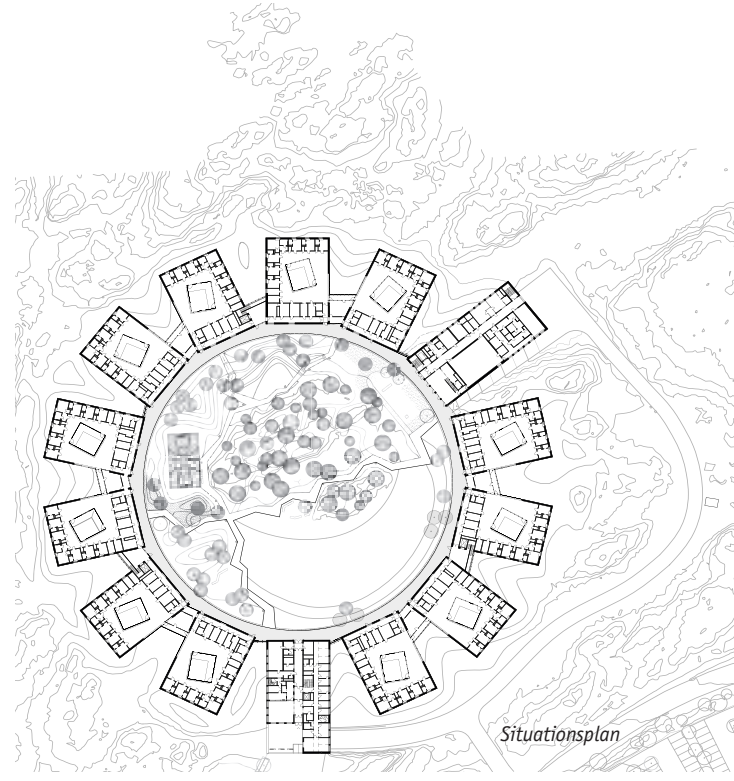
Sten: D48, D43, D71, D55, D91 og D51

Tekst: Ida Præstegaard, arkitekt

Fotograf: Anders Sune Berg

To beboelseshuse, udsnit af plan

Situationsplan

Det nye hospital er nænsomt placeret i skoven, og der er ingen indgreb foretaget i den omgivende natur.

Det har stor betydning for oplevelsen af mødet mellem bygning og terræn, at de murede facader i et vildt forbandt går direkte ned i jorden.

nødt til spørge om lov. Patienterne skal også ud i fri luft for at komme fra deres bolig til de bygninger, hvor der foregår undervisning, fritidsaktiviteter, sammenkomster og lignende – en faktor der modvirker institutionspræget. Alle huse har vinduer ud mod klipper og birkeskov uden for hospitalet, hvor dyrene færdes helt tæt mod facaderne.

Bygningerne er beklædt med tegl – inspireret af det nabo-liggende, oprindelige psykiatriske hospital i røde tegl fra begyndelsen af 1900 tallet. For at skabe variation i det nye hospital og for at give boligerne et individuelt udtryk, besluttede arkitekterne at bygningerne skulle beklædes med forskellige farver tegl. Valget faldt på Petersen mursten på grund af stenenes skøn-

hed og styrke, og fordi kulbrænding giver en særlig kvalitet. Seks forskellige mursten blev valgt – i hvidgule, brune, røde og sortgrå nuancer. På trods af det store spænd i farver står alle sten meget smukt sammen. I kraft af kulbrændingen besidder alle sten, foruden deres egen grundfarve, nemlig et kolossalt farvespil, hvor stort set samtlige nuancer i de andre sten er repræsenteret.

En anden begrundelse for valget af Petersens sten var Sjögren Arkitekters ønske om, at teglfacaden mod skoven blev ført ned i terrænet uden sokkel. Entreprenøren var bekymret, men arkitekterne vidste, at den vigtige detalje ikke ville indebære risici for frostska-

porer, som giver plads til, at vandet i den færdige sten kan udvide sig, når det fryser, uden at stenen ødelægges.

Arkitekterne insisterede tillige på at dilatationsfuger skulle undgås. For at give facaderne mulighed for at bevæge sig, uden at der opstår skader i murværket, er der derfor anvendt en mørtel med stort kalkindhold. At facaderne fremstår uden æstetisk umotiverede, gennemgående linjer er ligeledes en detalje med stor betydning for udtrykket i det på alle planer vellykkede hospital.

En enkelt bygning er udført med murede søjler i mørkegrå sten, der danner kontrast til den øvrige lyse facade.

Hospitalets murede huse bindes sammen af mellebygninger i glas.

Sven Magnus Sjögren har tegnestue i hjertet af Göteborg.

I følge Niek Kruisheer er han specielt glad for den kulbrændte sten, D47, som i Appelbloesem er anvendt i de to lejlighedslænger.

Appelbloesem i Westervoort er et kompleks med 18 lejligheder, tegnet af Attika Architekten, til mennesker, der lider af et handicap eller har en mental forstyrrelse, der gør dem ude af stand til at tage vare på sig selv i fuld udstrækning. Enkelte kan delvist passe et skånejob, men alle har de brug for at bo i beskyttede rammer med mulighed for at få hjælp hele døgnet.

Det er Siza Group, der står bag byggeriet, en privat organisation, der har specialiseret sig i at opføre og tilbyde boliger, som imødekommer et særligt behov for omsorg. Siza Group har stået bag flere lignende projekter i Holland.

Bygningskomplekset består af to bygninger med lejlighederne udlagt, så de danner en spids vinkel, samt en forbindelsesbygning, der sammenkobler de to boligblokke.

Facaderne på de to blokke er muret i Petersen D47 med en mørkegrå, tilbageliggende fuge, der giver et markant, livligt murværk.

Længerne er klassiske i deres facadeopbygning med en fast takt af skiftevis franske altandøre og smalle, høje vinduer.

Plan

Hovedindgangen til Appelbloesem er placeret i midterbygningen, der har facader med kulbrændte mursten i tre forskellige farver.

omsorg

I FLERE BETYDNINGER

DEN BÆRENDE IDÉ BAG NY HOLLANDSK BEBYGGELSE FOR PSYKISK HANDIKAPPEDE VAR ØNSKET OM AT STYRKE FØLELSEN AF FÆLLESSKAB MELLEML BEBOERNE.

Af ydre er de to bygninger klassiske i deres facadeopbygning med en fast takt af skiftevis franske altandøre og smalle, høje vinduer. En detalje, man ikke bemærker med det samme, er, at dør- og vinduesrammerne skiftevis er hvide og grå, hvor sidstnævnte har sortglaserede sålbæksten. Det tilfører en legende variation, som giver facaderne en imødekommende fremtoning.

De to boliglængder er koblet sammen af en tredje bygning – arkitekt Niek Kruisheer benævner den 'hængslet' – der har sit eget udtryk. Facaderne er muret med Petersen D37, D71 og D91 lagt i varierende lag, som et snit i terrænet, der viser jordlagene. Her er der anvendt en lys skræbuge. Set fra hjørnet vender bygningen ryggen mod betragteren med en stor vinduesløs murflade, der på toppen bærer stedets navn.

'Hængslet' rummer hovedindgangen. På bagsiden indrammer bygningens vinkel et fint beplantet gårdrum til ophold og parkering. Her kommer beboerne til deres lejligheder via fælles

altangange. Men på trods af at adgangsvejene deles med naboerne, har beboerne deres egen privatsfære foran lejlighederne.

Det har Attika Architekten opnået ved at lave udskæringer i altangangene, så det lineære forløb brydes, og der opstår fin variation – et greb, der samtidig sikrer, at der kommer dagslys ned til alle etager. Dækkene af hvid beton er kompletteret af slanke værn og spindeltrapper i sortlakeret stål. I kontrast er lejlighedernes hoveddøre holdt i gul og orange toner, der bidrager med varme og imødekommenhed.

Samtalen med Niek Kruisheer er foregået på tegnestuen i hjertet af Amsterdam. Attika Architekten har en konkurrence-afløsning den følgende dag, men Niek tager sig god tid til at fortælle om Appelbloesem og murværket. Han forklarer, at en af hovedideerne i bygningskomplekset er at vække betragterens interesse og lade bygningen afdække trinvis. Først mødes man af hjørnebygningen, 'hængslet', der med

sin irregulære form ansporer til eftertanke. Så fanges opmærksomheden af det uregelmæssige murværksbillede, der med sine varierende skiftetange lever sit eget liv.

Attika Architekten er vant til at arbejde med tegl og har tidligere arbejdet med den kulbrændte D47. Kruisheer forsøger ikke at lægge skjul på glæden ved stenene fra det danske teglværk: De har udstråling og fylder én med varme. De opleves som et materiale fra naturen.

I Appelbloesem oplever man en følelse af fællesskab ikke alene mellem beboere, men også mellem beboerne og de ansatte. Men blot et spadestik dybere aflæses den grundtanke, der ligger bag projektet: Ansvarsfølelsen. Ansvar for at drage omsorg for hinanden og ansvar for at bygge godt. Begge dele er opnået i Appelbloesem.

Appelbloesem, omsorgsboliger

Bygherre: Vivare Projecten BV

Arkitekt: Attika Architekten, Amsterdam, Zutphen

Entreprenør: Van Campen Bouwgroep

Ingeniør: F. Wiggers BV

Mursten: D37, D47, D71 og D91

Tekst: Peter Zinck, arkitekt maa

Fotograf: Paul Kozlowski

Anvendelsen af mursten i meget forskellige farver giver bebyggelsen et levende udtryk.

Der er adgang til lejlighederne fra trapper via fælles altangange.

I lighed med de øvrige bygninger i kvarteret er det ombyggede elværk i røde sten og udført med fine, arkitektoniske detaljer, karakteristiske for 1800 tallet.

MURSTENSDIALOG PÅ TVÆRS AF TIDEN

NY, GRØN TEKNOLOGI I ET KØBENHAVNSK ELVÆRK FRA 1898 ER INDKAPSLET I MURVÆRK, DER FARVEMÆSSIGT HARMONERER MED DEN OPRINDELIGE BYGNING.

Et af Københavns første elværker, over for Tivoli og Hovedbanegården, er blevet ombygget og udvidet til at rumme et moderne fjernkøleanlæg, der forsyner storkøbenhavnske virksomheder og institutioner med miljøøkonomisk havvandskøling.

Som led i projektet reorganiserede vi Gottlieb Paludan Architects – bygningens indre, så det passer til sit nye, teknologiske formål – oprindelige rum er bevaret, og et antal nye rum er blevet tilføjet.

I lighed med mange bygninger i det omliggende kvarter er det tidligere elværk præget af tyngde og udtryksfuldt, detaljerigt murværk. Bygningerne blev opført hen over flere stilperioder, altid i rødt murværk og altid med individuelle, stilistiske detaljer, typiske for perioden.

Den seneste udvidelse, der rummer det nye, klimavenlige køleudstyr, som virker ved at cirkulere vand fra Københavns Havn, er blot det nyeste led i rækken af bygningens tilbygninger gennem tiden.

For at skabe plads til de nye køleinstallationer var det nødvendigt at forøge bygningens volumen med knap 800 kubikmeter, svarende til to mindre parcelhuse. Den rimelige, tekniske løsning på denne udfordring var en tilbygning opad, så det eksisterende shedtag stod for fald.

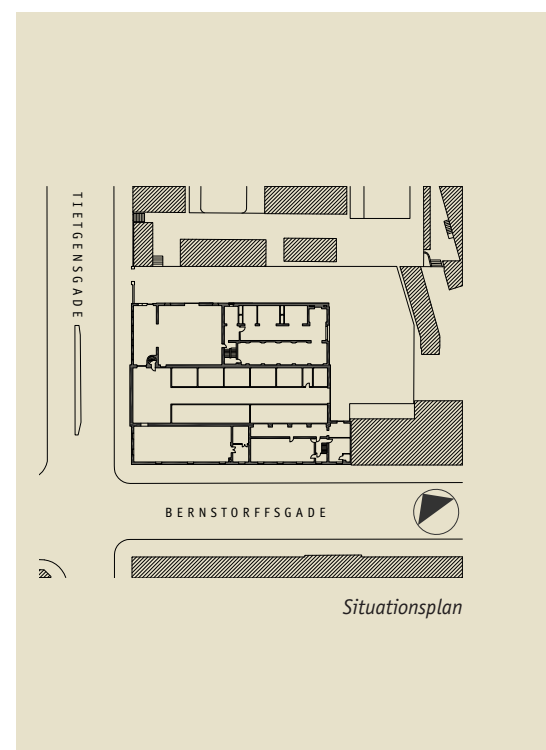
Det var vigtigt, at den nye tilbygning arkitektonisk udtrykte respekt for de andre historiske lag af bygningskomplekset, så løsningen blev at opføre en ny, tilbagetrukket facade i murværk udført med et markant relief. Ved at anvende en tilbageliggende fuge opnåede vi at give hver sten i den nye konstruktion en mere individuel synlighed, så den kan indgå i en dialog med det gamle og meget detaljerede murværk.

Kalkstensgesimsen på det gamle shedtag er bevaret og fungerer bogstaveligt talt som en lynlås, der binder det nye og det gamle sammen. Selvom den nye tilbygning nok er subtil og minimalistisk, er den anbragt direkte på toppen af den gamle kalkstensgesims – en løsning, der en smule provokerende overflødigger traditionelle detailudformninger og overgange.

Den nye tilbygning, der er placeret helt tæt ved det omgivende skifertag, er udført i mørkerød Petersen D35 sten. Kombinationen af skyggerne, der dels skyldes de tilbageliggende murstengange, dels de tilbagetrukne fuger, giver den nye tilbygning et overordnet indtryk af tyngde, ikke uligt tagenes.

Under projektets udførelse kom vi til den overraskende slutning, at de moderne, blødstrognede sten fra Petersen Tegl var et ideelt modstykke til variationerne og den akkumulerede patina i de 120 år gamle, eksisterende maskinsten i bygningskomplekset. Forklaringen er sandsynligvis, at både de nye og de gamle sten er kulbrændte.

I kraft af proportioner og materialevalg forekommer den nye tilbygning ikke dominerende i gadebilledet.

Elværket som det så ud inden tilbygningen.

Oplevelsen af den nye tilbygning er fascinerende modsætningsfyldt – på én gang markant, moderne, underspillet og diskret.

Fjernkøleanlæg, Tietgensgade

Bygherre: HOFOR A/S

Arkitekt: Gottlieb Paludan Architects

Entreprenør: C.C. Brun Entreprise A/S

Ingeniør: Cowi A/S, Moe A/S

Sten: D35

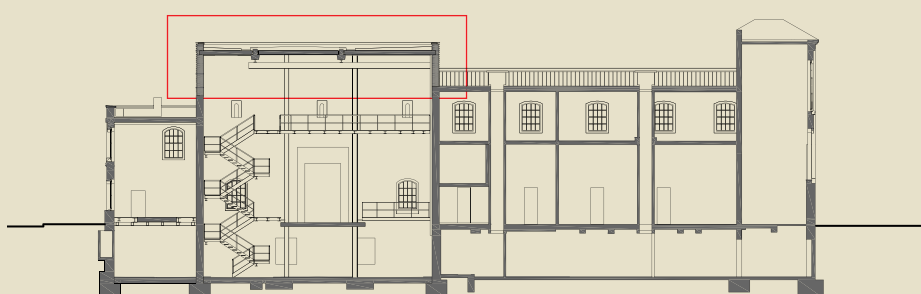
Tekst: Jesper Gottlieb, arkitekt maa, kreativ direktør og partner

Fotograf: Anders Sune Berg

De store virksomheder og institutioner i København har hidtil typisk haft deres egne køleanlæg stående på taget eller i kælderen. Det medfører dels store el-regninger og store driftomkostninger, dels store udledninger af CO₂. Den nye løsning med fælles, bæredygtig køling vil både nedsætte virksomhedernes egne omkostninger samt deres og Københavns generelle CO₂-udledning.

Elværket, der nu rummer et moderne fjernkøleanlæg, er genbo til Tivoli i København.

Snit

HUSET I SKOVEN

EN NY VILLA UDEN FOR OSLO FØJER SIG SMUKT IND I NATUREN BLANDT ANDET I KRAFT AF DE ANVENDTE MATERIALER.

Villaen er opført i en klinkebrændt mursten med et væld af nuancer spændende fra rødt, blåt, orange, brunt til sort og lilla.

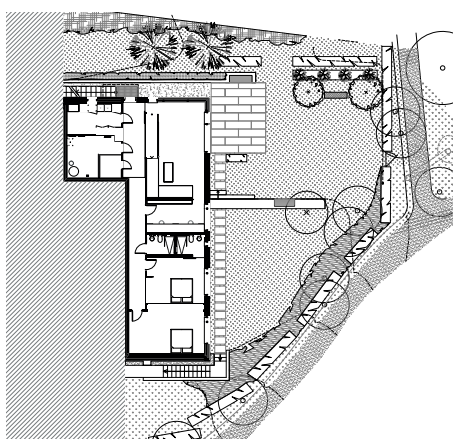
Huset er nænsomt integreret i det skrånende terræn og syner derfor mindre end dets 360 m².

Den nye familiebolig ligger i anden række fra kystlinjen på vestsiden af Oslofjorden. Her er naturskønt, og huset ligger nænsomt og omhyggeligt placeret på den skrånende grund. Den måde bygningen er integreret i terrænet på, får den til at syne en del mindre, end den faktisk er. Når man ankommer til huset, er det derfor lidt overraskende at finde ud af, at der er en underetage. Den ses ikke fra vejen, før man er kørt forbi huset på vej ned til fjorden.

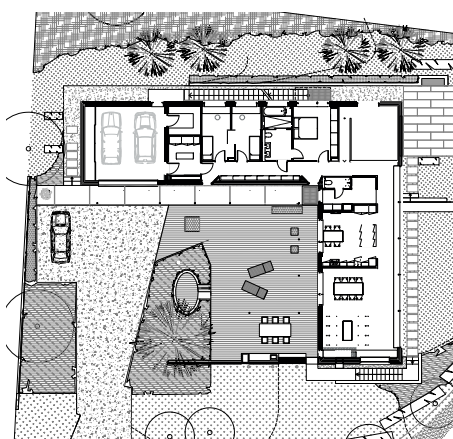
Grunden skråner og er udnyttet perfekt til det toetagers hus. Der er indgang fra den sydvestlige side i øverste plan, og der er udgang til haven fra underetagen på den nordøstlige side. Boligen er på 360 m², og med den størrelse må man næsten kalde det en villa, om end det flade tag, det enkle look og de djærve materialer gør et ret underspillet indtryk. De høje træer, der står ganske tæt på huset, er bevaret, så derfor opleves byggeriet ældre, end det er.

På det øvre niveau, ved indgangspartiet, finder man en stor træterrasse. Her er der udekøkken med pejs, grill og masser af plads til at slappe af i den lyse tid af året. Opholdsarealet får læ fra husets vinkelform foruden af en halvmur. Overalt, hvor der er brugt tegl, er der tale om Petersens D48-sten. Fra husets forside er der også indkørsel til den dobbelte garage, der i øvrigt hænger sammen med resten af villaen.

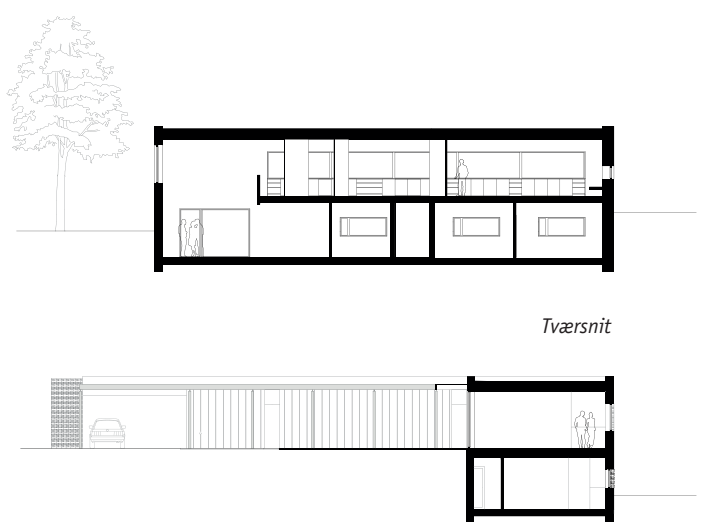
I den øverste etage er der entre, stue, køkken og soveværelser. På vinkelhusets nordøstlige hjørne hænger øverste plan sammen med nederste etage qua et stort dobbelthøjt alrum,

Stueplan

Førstesalsplan

Tværsnit

Længdesnit

Villa ved Oslo

Bygherre. Privat

Arkitekter: Filter arkitekter as

Landskabsarkitekt: Gullik Gulliksen as

Entreprenør: Krefthing & Thiis as

Sten: D48

Tekst: Thomas Dickson, arkitekt og forfatter

Fotograf: Nils Petter Dale

hvilket giver en atriumagtig fornemmelse. Alt træværk inde i huset, gulve, lofter og indbyggede skabe, er af lys ask, som bidrager til en let stemning. I stuen består endevæggen af lys beton med en indbygget bæk og integreret pejs. Ellers er alle vægge hvidmalede, mens køkkenets sorte skabe og entreens mørkegrå klinker danner modsætningen.

Vinduerne i huset er i flere forskellige størrelser, men mest dominerende er et langt vindue i stuen, der giver en panoramisk udsigt mod fjorden. Fire tynde, runde, sortmalede jernsøjler bærer vægten af konstruktionen over dette vinduesbånd – de er trukket lidt tilbage fra glasset, og bryder så lidt som muligt med illusionen om en lang ubrudt glasflade. Fra det omtalte dobbelthøje opholdsrum er der trappe ned til underetagen og derfra udgang til haven. Her findes også et par gæsteværelser, samt vaske- og teknikrum.

Set udefra fremtræder huset med et ganske råt materiale-look: Lodrette brædder af lærke-træ behandlet med jernvitriol komplementerer teglet fra Petersen, der spiller i mocca-agtige farver. Inddækninger ved tag og vinduer er udført i zink. Ydermere er vinduesrammerne mørkegråt lakeret, og den lille altan i facaden mod nord er galvaniseret. Det samlede udtryk er omhyggeligt komponeret og afdæmpet afstemt med den omgivende naturs farver.

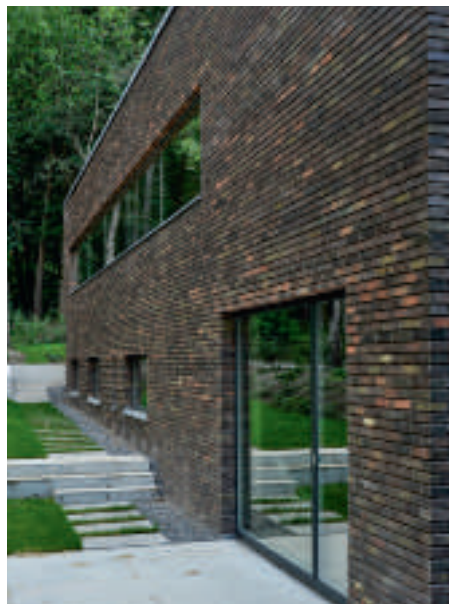

De bevarede træer tæt på facaderne forstærker indtrykket af den vellykkede integration i naturen.

Omkring enkelte vinduer har arkitekterne arbejdet med fremskudte murskifter.

Dør- og vinduesrammer er lakeret mørkegrå.

Det lange, sammenhængende vinduesbånd giver uhindret udkik til skoven.

KOLUMBA INSPIRERER

En murstens dimensioner er 22,8 x 10,8 x 5,4 cm. Og så findes der Flensborgsten, som er noget tyndere. Som udgangspunkt er der to farver: gul og rød. Sådan har det været i generationer.

Med introduktionen af Kolumbastenen, som er meget længere og noget tyndere end en almindelig mursten (52,8 x 10,8 x 3,7 cm) er der sket en ændring i opfattelsen af, hvad en mursten er.

Formatet er naturligvis den helt væsentlige nykabelse. Men også at stenen fås i 28 farver og udføres med overflader fra helt glat til meget rustik, giver grundlag for nytænkning.

Kolumba er ikke en sten, som bare bliver »valgt« til et byggeri. Med sit format, sin farve og sin overflade indbyder Kolumba til at tænke i nye og anderledes muligheder – den bliver derfor ofte en del af selve den kreative proces.

I en bygning til vinproduktion (forside og artiklen, der indleder dette nummer af Petersen), har Stocker Lee Architeti anvendt stenens længde til at skabe et perforeret mønster, som ikke kunne have været lavet med sten i et almindeligt format. I samme byggeri er Kolumba i en kortere version blevet brugt som belægningssten, der giver oplevelsen af, at bygningen og fladen er ét.

På side 8 fortæller vi, hvordan den nye Kolumba tag- og facadesten blev udviklet af Min2 arkitekter, som til deres eget hus i Bergen aan Zee havde brug for en sten, der var lige anvendelig til facader og tag. Stenen blev videreudviklet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter til Sorø Kunstmuseum.

I et enfamiliehus i Groenekan (side 10) har Zecc Architects gjort brug af Kolumbas format til at skabe et filigranmønster som afslutning på husets skorstene. Arkitekten ønskede en flad sten til husets tag og udviklede derfor sammen med teglværket en specialudgave af Kolumba.

Kolumba blev oprindeligt skabt i et samarbejde mellem den schweiziske arkitekt Peter Zumthor og Petersen Tegl. I dag indgår Kolumba i en lang række prisvindende bygninger verden over, hvor arkitekt og bygherre enten har valgt en af de 28 farver i sortimentet eller i samarbejde med teglværket har udviklet en ny farve, en ny overflade eller et modificeret format.

PETERSEN

KONSULENTER - PETERSEN TEGL

DANMARK ØST
CHRISTIAN TEITUR HARRIS
T: +45 2463 9235
E: CTH@PETERSEN-TEGL.DK

DANMARK VEST OG FYN
TORBEN SCHMIDT
T: +45 2028 4355
E: TSC@PETERSEN-TEGL.DK

EXPORT MANAGER
STIG H. SØRENSEN
T: +45 4014 1236
E: SHS@PETERSEN-TEGL.DK

NORGE
MUR DIREKTE AS
SIMEN BØE
T: +47 2339 2010
E: POST@MURDIREKTE.NO

SVERIGE
TEGELMÄSTER AB
MARTIN PERSSON
T: +46 40 542 200
E: MAIL@TEGELMÄSTER.SE

TYSKLAND VEST
ERIC SCHMIDT-BANDUR
T: +49 174 3800 667
E: ESB@PETERSEN-TEGL.DK

REINHARD BAASCH
T: +49 170 4818 870
E: STEPHANBAASCH@GMX.DE

TYSKLAND ØST
HARTMUT REIMANN
T: +49 170 5565 792
E: HARTMUTREIMANN@HOTMAIL.DE

**TYSKLAND SYD/NRW
SCHWEIZ TYSKTALENDE DEL
ØSTRIG**
BACKSTEIN-KONTOR GMBH
T: +49 221 888785-0
F: +49 221 888785-10
E: INFO@BACKSTEIN-KONTOR.DE

BENELUX
PETERSEN BENELUX
BJÖRN LUCASSEN
T: +31 (0) 652362168
E: BLU@PETERSEN-TEGL.DK

LINEKE LUCASSEN
T: +31 (0) 622529266
E: LLU@PETERSEN-TEGL.DK

POLEN
CENTRUM KLINKIERU SCHÜTZ
T: +48 58 56 37 201
E: BIURO@CENTRUM-KLINKIERU.PL

ØVRIGE ØSTEUROPA
INGRID KATHRIN GROKE
T: +45 2047 9540
E: IKG@PETERSEN-TEGL.DK

KONSULENTER - PETERSEN KLINKER

TINA KJÆR LOICHTL
T: +45 3063 4912
E: TKL@PETERSEN-KLINKER.DK

TEGLBJÆLKER OG OVERLIGGERE

STEEN SPANG HANSEN
T: +45 2142 7962
E: SSH@PETERSEN-TEGL.DK

UDGIVER

PETERSEN TEGL A/S
NYBØLNORVEJ 14
DK-6310 BRØGER
T: +45 7444 1236
E: INFO@PETERSEN-TEGL.DK
WWW.PETERSEN-TEGL.DK

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
ANNETTE PETERSEN, ARKITEKT MAA
E: ANNETTE@ZINCK.INFO

REDAKTØR
IDA PRÆSTEGAARD, ARKITEKT
E: IPR@PETERSEN-TEGL.DK

LAYOUT
ZANGENBERG DESIGN

TRYK
ZEUNER GRAFISK

REPRO
EHRHORN HUMMERSTON

OPLAG
97.000

HVOR INTET ANDET ER ANFØRT
ER ARTIKLER OG TEKSTER SKREVET AF
IDA PRÆSTEGAARD ARKITEKT/ REDAKTØR

